

Česko-rakouská akademie expertů
Österreichisch-Tschechische ExpertInnen-Akademie

EXPERT

Aktuální informace o přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Rakouskem v oblasti politiky zaměstnanosti

Newsletter 2 / prosinec 2005

Obsah

- **Aktivity na podzim 2005** _____ **2**
 - Semináře ve Slavkově a Znojmě _____ 2
 - Druhá konference zaměřená na problematiku trhu práce v Brně _____ 3

- **Aktuality z regionů** _____ **5**
 - Zrcadlový projekt Česko-rakouské akademie expertů schválen _____ 5
 - Burza práce ve Vyškově _____ 5
 - 15 let českých úřadů práce _____ 6
 - Volnost pohybu pracovních sil v EU: další kroky _____ 6

Předmluva

Rok 2005 byl pro Česko-rakouskou akademii expertů rokem intenzivní a konstruktivní spolupráce. V tomto vydání bulletinu EXPERT najdete stručné zprávy o podzimních aktivitách: o konferenci k tématu „Vzdělávání k prosperujícímu hospodářství s atraktivními pracovními místy“ v Brně a o seminářích na téma „Opatření politiky zaměstnanosti pro osoby se zdravotním postižením“ a „Zajištění kvality služeb úřadů práce“.

Děkujeme všem partnerům, kolegyním a kolegům za dobrou spolupráci. V příštím roce budou v centru pozornosti mimo jiné následující témata: realizace **dohody o pendlerství**, která od ledna 2006 bude v platnosti také mezi Rakouskem a Českou republikou, a **kvalifikační nabídka a poptávka v příhraničních regionech**. Také k tématu „Práce pro občany se zdravotním postižením“ se uskuteční další výměna.

Lizzi Feiler, Walter Reiner, Jana Váňová

Aktuální shrnutí aktivit

Ve druhém vydání Newsletteru Česko – rakouské akademie expertů Vás chceme seznámit s nejnovějšími aktivitami, které byly v rámci projektu Česko – rakouské akademie expertů v programu INTERREG IIIA uskutečněny.

Semináře Česko – rakouské akademie expertů

V rámci projektu Česko-rakouské akademie expertů byly na podzim 2005 naplánovány dva semináře určené zástupcům českých a rakouských služeb zaměstnanosti. V případě první akce, která se konala ve dnech 24. – 25. listopadu 2005 ve Slavkově u Brna a byla zaměřena na problematiku uplatnění zdravotně postižených na trhu práce a podporu služeb zaměstnanosti, se zúčastnili rovněž zástupci organizací poskytujících podporu a poradenství zdravotně postiženým spoluobčanům. Tento aspekt byl rovněž respektován při oslovování referujících:

- Mario Jursitzky, Spolkový sociální úřad Vídeň
- Manfred Kendlbacher, vedoucí odborného centra profesní rehabilitace, AMS Wien
- Natascha Zickbauer, WITAF pracovní asistence pro neslyšící Vídeň &, Dolní Rakousko
- Wolfgang Sperl, jednatel WienWork
- Monika Haider, jednatelka Equalizent
- Miroslav Brázdil, Unie českých a moravských výrobních družstev
- Zdeněk Škaroupka, Liga za práva vozíčkářů

Ze strany rakouských účastníků byl prezentován způsob podpory pro zdravotně postižené v Rakousku a velmi podnětné bylo vystoupení paní Nataschy Zickbauer z organizace pro pracovní asistenci neslyšícím WITAF, která se specializuje na poskytování podpory

neslyšícím nebo těžce sluchově postiženým osobám. Poradenství je poskytováno bezplatně a ve znakové řeči. Podpora zahrnuje rovněž doprovod a přípravu na pracovní pohovor a podporu při udržení pracovního místa. Kontakt s organizací navázalo v roce 2004 celkem 255 klientů, z toho 142 kontaktů je hodnoceno pozitivně (tzn. 98 nových pracovních míst, 32 pracovních míst zachováno, 12 obdrželo pracovní výcvik).

Dalším velmi praktickým příspěvkem byl referát pana Wolfganga Sperla, jednatele WienWork. Tato organizace sdružuje celkem 8 integrativních podniků, jež poskytují poradenství, vzdělávání a zaměstnání postiženým v rámci zákona o zaměstnávání postižených.

Další prezentací s možností využití některých informací v české praxi byla prezentace paní Moniky Haider, jednatelky organizace Equalizent. Společnost se opět zaměřuje na spolupráci s osobami s vadami sluchu, tentokrát s důrazem na poskytování školení a kurzů ve znakové řeči.

Druhý podzimní seminář, který proběhl 24. a 25. listopadu ve Znojmě, byl věnován tématu „Zajištění kvality služeb úřadů práce“. Marius Wilk z AMS Rakousko objasnil řízení AMS pomocí cílových výhod a controllingu. Princip „Management by Objectives“ dává zemským pobočkám i obchodním zastoupením relativně velký prostor v používání opatření politiky trhu práce. Spolupráce mezi AMS a podniky byla prezentována také z pohledu AMS (SfU při AMS Vídeň, standardizace českých úřadů práce), jakož i z pohledu podniků. V tomto příspěvku byly představeny výsledky dotazování podniků v Dolním Rakousku společností L&R Sozialforschung.

Konference zaměřená na problematiku trhu práce a systému vzdělávání

Herbert Buchinger

Ingrid Nowotny, Lizzi Feiler

Eva Šmejkalová

Ve dnech 12. a 13. září 2005 se uskutečnila v brněnském hotelu Continental druhá konference Česko – rakouské akademie expertů, tentokrát na téma: Vzděláváním k prosperujícímu hospodářství s atraktivními pracovními místy.

Konference byla konána pod záštitou spolkového ministra hospodářství a práce Rakouské republiky Dr. Martina Bartensteina a místopředsedy vlády České republiky a ministra práce a sociálních věcí Ing. Zdeňka Škromacha. Finanční zajištění pro uspořádání konference bylo poskytnuto z prostředků Rakouského spolkového ministerstva hospodářství a práce a Evropského fondu regionálního rozvoje (EFRR). Finanční a organizační podpora byla poskytnuta rovněž Úřadem práce Brno – venkov.

Samotné téma konference bylo navrženo zástupcem Rady pro rozvoj lidských zdrojů Jihomoravského kraje, která se při své činnosti velmi často setkávala s otázkou nedostatečného propojení a kooperace sektorů školství, zaměstnanosti a podnikatelského sektoru. Cílem této konference bylo umožnit zástupcům všech tří sektorů zapojit se do diskuse a vyjádřit rovněž své postoje a případné návrhy na možná řešení problematických oblastí. Pochopitelně velmi důležitým momentem bylo již samotné setkání těchto zástupců v rámci jedné konference.

Tomuto záměru odpovídalo jak spektrum referujících tak spektrum pozvaných účastníků na konferenci, kteří byli osloveni nejen v České republice a Rakousku, ale rovněž na Slovensku a Maďarsku.

Klíčovými resorty, které jsou zapojeny do celkové realizace projektu Česko – rakouské akademie expertů, jsou resorty, pod které spadá problematika trhu práce a zaměstnanosti. Z tohoto důvodu bylo naplánováno slavnostní otevření konference oběma ministry a první příspěvky byly prezentovány představiteli služeb zaměstnanosti obou zemí. Prostor pro prezentaci a bližší seznámení s českým a následně i rakouským systémem vzdělávání byl zajištěn představiteli Národního ústavu odborného vzdělávání (ČR), Národního vzdělávacího fondu (ČR), Institutu pro další vzdělávání (A). V neposlední řadě velmi

Walter Reiter, Karl Fakler

Jan Marek, Pavel Ocašek, Ivan Loukota

Isabel Naylor

významným hostem, který poskytl velmi přínosnou a informačně bohatou prezentaci byl zástupce OECD. Ten který provedl ve svém vystoupení nejenom porovnání českého a rakouského systému vzdělávání (ať již vzájemně či v komparaci v rámci zemí OECD), ale rovněž poukázal na některé zajímavé momenty vzdělávacích systémů jiných zemí OECD (např. USA, Kanada).

Dalším zástupcem z organizace působící v rámci EK byla zástupkyně CEDEFOP, která přiblížila význam a fungování sítě **skillsnet**. K naplnění společné diskuse všech aktérů přispěla panelová diskuse, které se účastnili zástupci obou zemí, když reprezentovali služby zaměstnanosti, samosprávu, vzdělávací systém a univerzity.

Možnost společné diskuse byla završena druhým dnem, kdy se účastníci mohli rozhodnout pro účast v jedné ze tří pracovních skupin.

Pracovní skupina A se zaměřila na téma „Vzdělávání pro trh práce: Jak se mohou školy a vyšší vzdělávací zařízení přizpůsobit potřebám trhu práce“.

Vytipovány zde byly některé problematické okruhy:

- nutnost efektivního využívání všech zdrojů poznání a analýz
- nutnost vyvolání a udržování účelné komunikace a vedení dialogu
- potřeba kladení důrazu na výzkum a inovace, zaznamenávání jednotlivých výstupů a následné ovlivňování vzdělávání
- kladení důrazu na kvalitu „výstupu“ ze škol v oblasti kompetencí, důraz na výchovu adaptabilní pracovní síly, připravené na svět práce.

Nástup do pracovního procesu musí zaměstnavatelé, ale i zaměstnanci chápat jako další formu procesu vzdělávání – dalšího vzdělávání. Zároveň je nutné přijmout skutečnost, že není možné, aby zkušenosti a kvalifikace pracovníka pokrývaly celou škálu požadavků, žádaných zaměstnavatelem. Ty je třeba doplnit právě pomocí dalšího vzdělávání.

Pracovní skupina B se zabývala tématem: „Podnikové další vzdělávání: Jak firmy investují do rozvoje lidského kapitálu“.

Formulována byla následující doporučení:

1. včlenění politiky kvalifikace zaměstnanců do podnikové strategie,
2. spolupráce se vzdělávacími institucemi,
3. využití podpory služeb zaměstnanosti – AMS,
4. vyžadování a akceptace požadavků zaměstnanců na vzdělávání,
5. zapojování netradičních forem a metod vzdělávání např. metoda „Kvalifikačního sdružení“.

Důležitou skutečností je schopnost naslouchání zaměstnancům a věnování se i tématům rovných příležitostí a jazykovým dovednostem zaměstnanců.

Pracovní skupina C se zabývala problematikou „Přechod ze školy do práce: jak služby zaměstnanosti podporují nástup do profesního života“.

Vytipovány byly dvě nejvíce problematické skupiny, které se v České republice a v Rakousku liší. Zatímco v České republice je to spíše skupina starších pracovníků, která hůře nachází pracovní uplatnění, v Rakousku je to především skupina absolventů. Přes tuto rozdílnost lze najít mnoho podobností a shodných momentů. V rámci služeb zaměstnanosti došlo k integračním procesům, určujícím způsob a formu pomoci těmto ohroženým skupinám. V obou zemích jsou pořádány informační veletrhy, na kterých jsou poskytovány informace o možnostech a volbě povolání. Rovněž jsou využívány možnosti aktivní politiky zaměstnanosti, především formou podpory pro podniky nebo mladistvé, které mají úspěch jak v ČR tak i v Rakousku.

Aktuality z regionů

Zrcadlový projekt Česko-rakouské akademie expertů

V srpnu letošního roku byla Okresní hospodářskou komorou Brno-venkov předložena projektová žádost o financování Česko-rakouské akademie expertů v rámci programu Interreg IIIA, vypracovaná společností EC-Employment Consulting s.r.o. za přispění vídeňských partnerů – L/R Sozialforschung a ÖSB Consulting. Projekt byl řídicím výborem v říjnu schválen a doporučen k realizaci. Aktivitu projektu mohou tedy pokračovat s přispěním české strany i v naší dotační oblasti až do března 2008. Je to jistě potěšující zpráva pro všechny zainteresované partnery jak na české straně: úřady práce v jihomoravském a jihočeském kraji a na Vysočině, tak na rakouské straně hranic: AMS Dolní Rakousko a vídeňské společnosti L/R Sozialforschung a ÖSB Consulting. V rámci zrcadlového projektu budou i nadále probíhat společné aktivity kolegů z rakouských, českých a moravských úřadů práce a dalších relevantních subjektů z oblasti politiky trhu práce, zaměřené na témata, aktuální pro obě strany hranice.

Jak se z burzy středních škol stane veletrh vzdělávání

Veletrhy vzdělávání a pracovních příležitostí pořádané Úřadem práce ve Vyškově jsou již tradiční akcí, která původně začala jako burzy středních škol

okresu. Pořádal je odbor školství s úřadem práce. Postupem času se hlavním organizátorem stal Úřad práce ve Vyškově a partnerství se přesunulo na okresní hospodářskou komoru. Z původní přehlídky středních škol okresu se tak stala významná akce, představující celý vzdělávací systém a jeho návaznost na trh práce v poměrně širokém, doslova středomoravském regionu. Již IX. ročník proběhl ve dnech 25.-26.10.2005 ve Vyškově. Představilo se celkem 54 institucí, a to jak střední školy, odborná učiliště i soukromé vzdělávací instituty, okresní hospodářská komora a zaujala i rozsáhlá prezentace Úřadu práce ve Vyškově. Tradičním prvkem, odlišujícím tuto akci od běžných burz škol, je účast řady firem, a to buď přímá, nebo alespoň panelovou formou. Účast firem zde má velmi velký význam. Školy totiž mohou v praxi prokázat, pro koho připravují své absolventy. Firmy naopak ukazují těm, kteří se teprve rozhodují, kam po škole, že tu jsou právě oni a že mladí mají šanci najít v regionu dobré pracovní uplatnění. A o to jde - ukázat tím praktickou propojenost trhu práce se vzdělávacím systémem.

Absolutní novinkou letošního veletrhu byly celodenní prezentace projektů, hrazených ze zdrojů EU, na kterých se partnersky podílí Úřad práce ve Vyškově. Do těchto projektů se mohou zapojit jak

nezaměstnaní, tak v řadě případů i zájemci o zaměstnání. Samozřejmostí byla na místě formou internetového připojení prezentovaná kompletní databáze volných míst a portál MPSV. Velmi aktivní vzdělávací institut CC Systems.a.s. nabídl cca 7 projektů, dále se prezentovali BEVE Vyškov, Český svaz žen, Svazek obcí Větrník, Sdružení PIAFA, Sekce romských poradců a další. Typické projekty jsou zaměřeny na zvyšování řemeslné zručnosti, zlepšení kvalifikačních předpokladů, asistenční služby pro podporu nalezení práce, ženy a internet, psychodiagnostické služby, ale i na odborné stáže po celé Evropě.

Slavnostního otevření zúčastnil senátor Ivo Bárek, pozvání přijaly náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Eva Šmejkalová a Yvona Legierská, přijeli starostové, ředitelé firem, zástupci Jihomoravského kraje, zúčastnila se i řada odborníků z jiných úřadů práce, ze školství atd.

A jak hodnotí význam této akce ředitel Úřadu práce ve Vyškově Ing. Jan Marek?

„Je nesmírně důležité, aby školy ukázaly, pro koho tu jsou: jak na vstupu - žáci, tak i na výstupu – zaměstnavatelé. Pokud do budoucna chtějí doslova přežít, musí však také dokázat oslovit ty, kteří se chtějí vzdělávat celoživotně. Firmy zase musí vědět, že mají v regionu schopné partnery. Jen tak propojíme vzdělávání s trhem práce. Proto je za vším náš Úřad práce ve Vyškově, protože si troufám říci, že jsme tím integrujícím prvkem, který trh práce v našem regionu spojuje.“

Úřady práce v ČR oslavily 15 let

Všech 77 okresních úřadů práce vznikalo postupně na podzim roku 1990. Za velmi krátkou dobu vznikla, při využití zkušeností zejména z Německa, Anglie a Rakouska, plně funkční a moderně vybavená síť úřadů. Za tuto dobu jimi prošlo více jak 7 mil. uchazečů o zaměstnání. V současné době se na úřadech práce zaeviduje nebo vyřadí z evidence více jak 670 tis. občanů ročně a z toho více jak 70 % znovu najde zaměstnání. Okolo 50 tis. uchazečů je ročně zařazováno do programů aktivní politiky zaměstnanosti.

Kromě základních funkcí, které tyto úřady plní, musely se též přizpůsobit novým podmínkám a potřebám na ně kladeným. Šlo především o převzetí odpovědnosti za ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a za státní sociální podporu. Vstupem do EU převzaly též úkoly související s využíváním Evropského sociálního fondu.

Při slavnostní konferenci 6. prosince 2005 v Brně, které se mimo jiné zúčastnil též pan Viktor A. Schneider, vyslanec pro sociální a zdravotní záležitosti na rakouských velvyslanectvích v Praze a Bratislavě, místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí pan ing. Zdeněk Škromach popřál úřadům práce, aby se s novými úkoly vyrovnávaly stejně úspěšně jako s úkoly, které řešily doposud.

Pavel Očásek, Úřad práce Brno-venkov

Volnost pohybu pracovních sil:

Komisař Špidla uvádí proces rozhodování o následujících 3 letech¹

V polovině září zasedala v Bruselu vrcholná skupina, která se zabývala otázkou volného pohybu pracovních sil.

Co se dosud událo:

V průběhu přechodných opatření s datem rozšíření EU v květnu 2004 omezilo dvanáct původních členských zemí EU přísun pracovních sil z 8 nových členských států EU (všechny transformované země). Pouze Irsko, Švédsko a Spojené království Velké Británie otevřely svoje trhy práce novým členským státům. Jako reakci omezily také Maďarsko, Slovinsko a Polsko příchod zahraničních pracovních sil.

Podle vzorce „2 plus 3 plus 2“ bude rozhodujícím dnem 30.duben 2006. Komisař Špidla: „Uvidíme, co se stalo v uplynulém půldruhém roce ve 25 členských zemích EU.“ Podle komisaře Špidly údaje z Irska, Švédska a UK zřetelně poukazují na to, že pohyb pracovních sil a jeho důsledky nebyly nijak dramatické. Obavy, že se budou pracovní síly z nových členských zemí ve velkém rozsahu stěhovat nebo dokonce budou zatěžovat sociální systémy, se nepotvrdily.

Následující kroky:

Speciálně vytvořená skupina se podrobně zaměří na opatření členských zemí v období květen 2004 až duben 2006. Komise předloží radě v lednu zprávu o fungování národních omezení. Tato zpráva bude mimo jiné obsahovat i údaje o současné mobilitě pracovních sil. Do 30.dubna 2006 musí členské země informovat komisi o tom, jestli chtějí pro další 3 roky (do května 2009) restrikce zachovat.

¹ Tisková zpráva Evropské komise, IP/05/1153

Kontakty

Partneři projektu

<p>Karl Fakler Zástupce vedoucího zemské pobočky AMS Dolní Rakousko www.ams.at</p> 	<p>Pavel Ocásek Ředitel úřadu práce Brno-venkov http://portal.mpsv.cz/sz/local/bo_info/sz</p>
<p>Walter Reiter L&R Sozialforschung Liniengasse 2a, 1060 Wien T: +43.1.595.4040 reiter@lrsocialresearch.at www.lrsocialresearch.at</p> 	<p>Lizzi Feiler ÖSB Consulting GmbH Meldemannstraße 12-14, 1200 Wien T: +43.1.331.68-0 lizzi.feiler@oesb.at www.oesb.at</p>
<p>Monika Höklová EC-Employment Consulting s.r.o Šujanovo náměstí 3, 602 00 Brno T: +420.543.211.120 monika.hoeklova@empl-cons.cz</p> 	

Tiráž

Vydavatel: L&R Sozialforschung a ÖSB Consulting GmbH

Redakce: L&R Sozialforschung: Walter Reiter a ÖSB Consulting GmbH: Lizzi Feiler

Grafická úprava a výroba: ÖSB Consulting GmbH

Fotografie: Lizzi Feiler

Adresa redakce a elektronické objednávky EXPERTA:

Christina Bauer

ÖSB Consulting GmbH

Meldemannstraße 12-14, 1200 Wien

T: +43.1.331.68-3808, F: +43.1.331.68-101

expert@oesb.at

Financováno z prostředků:

